

Bestuurlijke Netwerkkarten Crisisbeheersing

Bevoegdheidenschema 14 – Wegvervoer

Bevoegdheidenschema wegvervoer inclusief openbaar vervoer over de weg

versie 2018

ongevalsbestrijding

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
1. informatie			
1a. melding/informatie algemeen		1a. art. 50, 7, 39 Wet veiligheidsregio's juncto Besluit informatie inzake rampen en crises	1a. zie verder het schema rampenbestrijding algemeen
	1a.1. eenieder aan burgemeester		
	1a.2. burgemeester of voorzitter veiligheidsregio aan bevolking, hulpverleners		
1b. melding voorval gevaarlijke stoffen	1b. vervoerder en ieder ander die de lading tijdens het vervoer onder zich heeft, aan de minister van IenW	1b. art. 47 Wet vervoer gevaarlijke stoffen	
1c. melding bodemverontreiniging, zie schema milieu			
1d. melding waterverontreiniging, zie schema oppervlaktewater en waterkering			

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
1e. melding aan Onderzoeksraad Voor Veiligheid	1e. minister van IenW (voor deze de Inspectie Leefomgeving en Transport) voor voorvallen of ongevallen bedoeld in art. 47 Wet vervoer gevaarlijke stoffen	1e. art. 9 Besluit Onderzoeksraad Voor Veiligheid	
<u>2. maatregelen</u>			
2a. verkeersaanwijzing, zie onder verkeer			
2b. afsluiten weg, zie onder verkeer			
2c. redding			2c. zie verder het schema rampenbestrijding algemeen
2d. incidentmanagement (rijkswegen)		2d. art. 2 jo. 7 Wet beheer rijkswaterstaatswerken (Wbr), Beleidsregels incidentmanagement Rijkswaterstaat, Voorlopige richtlijn incidentmanagement wegvervoer gevaarlijke stoffen	2d. zie www. incidentmanagement.nl
2d1. berging	2d1. namens RWS (wegbeheerder) opdracht door politie aan centraal meldpunt vrachtautoberging (CMV) of centraal meldpunt incidentmanagement (CMI, voor personenauto's); opdracht CMV/CMI aan berger		

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
2d.2. schoonmaken rijbaan			
2e. maatregelen door lokaal gezag ter handhaving openbare veiligheid: bevelen of noodbevelen die nodig zijn voor de handhaving van de openbare veiligheid; idem geven van voorschriften (noodverordening); opperbevel	2e. burgemeester of voorzitter veiligheidsregio	2e. art. 175, 176 Gemeentewet, art. 4, 5, 39 Wet veiligheidsregio's	2e. de burgemeester of voorzitter veiligheidsregio kan op grond van zijn noodbevelsbevoegdheid (inclusief het opperbevel) aan een beheerder zo nodig een opdracht geven. Indien sprake is van een crisis waarbij de regie is gecentraliseerd (bijvoorbeeld landelijke verkeersmaatregelen bij een grootschalige evacuatie of bij een grootschalig milieu-incident), houdt toepassing van het beginsel van subsidiariteit echter in dat de burgemeester of voorzitter veiligheidsregio een verzoek tot door hem gewenste maatregelen voor rijkswegen doet aan de minister van IenW; de burgemeester of voorzitter veiligheidsregio past dan dus in beginsel zijn bevoegdheden niet toe zie verder het schema rampenbestrijding algemeen
2f. maatregelen milieu-incident: bodemverontreiniging zie schema milieu, waterverontreiniging, zie schema oppervlaktewater en waterkering			

verkeer

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
<u>1. verkeersaanwijzingen</u>			1. De wegbeheerder is tevens tunnelbeheerder. De taken van een tunnelbeheerder zijn preparatief van aard, tezamen met rapportage over voorvallen, met uitzondering van art. 10 lid 4 Regeling aanvullende regels veiligheid wegtunnels (zie verder de Wet aanvullende regels veiligheid wegtunnels)
1a. in het algemeen	1a. opsporingsambtenaren, buitengewone opsporingsambtenaren, militairen van de Koninklijke Marechaussee, verkeersregelaars, (weginspecteurs van) Rijkswaterstaat (in het geval van een aanwijzing via een verlicht transparant of via een rode lamp met de woorden 'stop' of 'stop politie'), transportbegeleiders (in het geval van een aanwijzing via een verlicht transparant)	1a. art. 12 lid 1 art. 159 onderdeel a Wegenverkeerswet 1994, art. 141 en 142 Wetboek van Strafvordering, art. 82 lid 1, art. 82a en 83 Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990	
1b. afsluiten weg met een verkeersbord	1b. wegbeheerder, eigenaar	1b. art. 15 lid 1, art. 16, art. 18 lid 1 Wegenverkeerswet 1994, art. 12, 34 en 35 Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW)	1b. volgens art. 35 BABW is voor toepassing van art. 34 BABW geen verkeersbesluit nodig
<u>2. weggebruik</u>, voor:			
2a. evacuatie, zie hierboven bij 1 en toelichting			2a. het Verkeerscentrum Nederland (VCNL) heeft de regie over het wegverkeer bij regio-overstijgende zaken, zoals landelijk

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
			verkeersmanagement bij een grootschalige evacuatie
2b. smog, zie schema milieu			
2c. olieschaarste, zie schema olie			
3. snelheidsbeperking bij olieschaarste , zie schema olie			
4a. afwijken wegenverkeerswetgeving voertuigen van andere overheidsdiensten dan krijgsmacht (zie voor krijgsmacht schema Defensie)	4a. bij Koninklijk Besluit	4a. art. 4 lid 4 Wegenverkeerswet 1994*	4a. art. 4 lid 4 eist een KB bovenop de KB inwerkingstelling (art. 3); combinatie in één KB is mogelijk. De bepaling (evenals lid 3) is reeds in werking getreden (Stb. 1994, 919)
5. aanwijzing aan beheerder infrastructuur , zie onder infrastructuur			

vervoer

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
1. vervoersovereenkomst	1. eenieder	1. algemeen overeenkomstenrecht	
2. vervoerplicht (zo nodig afwijking mogelijk van aantal bijzondere wetten)	2. minister van lenW (bij uitvoering militaire taak: minister van lenW en minister van Defensie gezamenlijk)	2. art. 10* jo. art. 3 Vervoersnoodwet	2. een vervoerplicht is een vordering van een dienst: een 'opgelegd publiekrechtelijk contract'; daarmee kan degene aan wie de plicht wordt opgelegd zich beroepen op overmacht jegens contractpartners

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
3. vergunningstelsel vervoer (zo nodig afwijking mogelijk van aantal bijzondere wetten)	3. minister van lenW (bij uitvoering militaire taak: minister van lenW en minister van Defensie gezamenlijk)	3. art. 8* jo. art. 3 Vervoersnoodwet	
4. internationale sancties , zie schema buitenlandse zaken en vreemdelingen			

vervoermiddelen

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
melden houder vervoermiddel , onderhoud, registratie, e.d.	minister van lenW (bij uitvoering militaire taak: minister van lenW en minister van Defensie gezamenlijk)	art. 9, 12, 16, 17 Vervoersnoodwet* jo. art. 3 Vervoersnoodwet	

infrastructuur

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
a. aanwijzing aan verkeersbegeleiding rijkswegen	a. HID Rijkswaterstaat (intern)	a. art. 10.22, 10.23 Algemene wet bestuursrecht	a-b. het betreft het geven van aanwijzingen binnen de eigen organisatie
b. idem voor zover niet RWS	b. burgemeester (intern)	b. idem	
c. aanwijzingen aan een beheerder van infrastructuur	c. minister van lenW (bij uitvoering militaire taak:	c. art. 13* jo. art. 3 Vervoersnoodwet	c. deze aanwijzingen kunnen ook het verkeer betreffen

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
(zo nodig afwijking mogelijk van andere wetten)	minister van IenW en minister van Defensie gezamenlijk		

inbreuk openbare orde

voor de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde (bijv. bij een kaping of gijzeling), zie het schema Justitie

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
a. eigen maatregelen openbaar vervoer: aanwijzingen aan eenieder betreffende de orde, rust, veiligheid of een goede bedrijfspgang, en opleggen reisverbod openbaar vervoer	a. vervoerder	a. art. 73 en 98 Wet personenvervoer 2000	a. bijvoorbeeld toegangsbeperking of afsluiting halteplaats e.d.; feitelijke veiligheidsmaatregelen
b. verkeersaanwijzing, zie onder verkeer en onder infrastructuur			
c. maatregelen door lokaal gezag en door politie ter handhaving openbare orde: politieoptreden/bevelen of noodbevelen die nodig zijn voor de handhaving van de openbare orde; idem geven van voorschriften (noodverordening)	c. politie, burgemeester of voorzitter veiligheidsregio	c. art. 3 Politiewet 2012, art. 172, 175, 176 Gemeentewet, art. 39 Wet veiligheidsregio's	c. zie onder ongevalsbestrijding, toelichting bij 2e zie verder het schema openbare orde

interbestuurlijk toezicht (in relatie tot wegbeheer)

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
indeplaatsstelling			de minister die het aangaat kan bij geconstateerde taakverwaarlozing van medebewindstaken ingrijpen bij provincie
			middels het generieke instrument indeplaatsstelling en GS bij gemeenten
	a. minister van IenW jegens provinciebestuur	a. art. 121 Provinciewet	
	b. Gedeputeerde Staten (of cdK) jegens gemeentebestuur	b. art. 124 Gemeentewet	b. de minister kan GS verzoeken op te treden jegens gemeente of zelf optreden in het geval GS niet tijdig gevolg geeft aan het verzoek (art. 124a Gemeentewet)

vordering algemeen

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
1. vordering eigendomsrecht en gebruiksrecht	1. alle ministers in overeenstemming met minister van EZK	1. art. 3a*, 5 Vorderingswet	1. voor de vordering van vervoer, zie hierboven bij vervoer zie verder het schema schaarste algemeen

rijksheren

maatregel	instantie	wettelijke basis	toelichting
<p>1. aanwijzing en optreden rijksheren, vertegenwoordiging minister in regionaal beleidsteam, uitoefenen van noodbevoegdheden namens de minister</p>	<p>1. hoofdingenieur-directeuren van de regionale organisatieonderdelen van Rijkswaterstaat</p>	<p>1. art. 27 Vervoersnoodwet en Aanwijzingsbesluit noodwetgeving Infrastructuur en Milieu - art. 16 Prijzennoodwet en Aanwijzingsbesluit economische noodwetgeving (toepassing</p> <p>Vorderingswet) - art. 10b Distributiewet</p>	<p>1. rijksheren zijn vertegenwoordigers van de minister in de regio. Aanwijzing vindt plaats in de preparatiefase</p> <p>de aanwijzing van rijksheren op grond van de Distributiewet heeft nog niet plaatsgevonden.</p> <p>Pas bij inwerkingtreding van wet kan de minister middels AMvB autoriteiten (rijksheren) aanwijzen</p>
	<p>1a. aanwijzing: regering, bij amvb</p>		
	<p>1b. optreden: krachtens algemeen mandaat of mandaat voor een bepaald geval door minister van IenW</p>		

*) Inwerkingstelling bij Koninklijk Besluit (bijvoorbeeld op grond van art. 22c Distributiewet, art. 8a Wet rijnderricht motorrijtuigen 1993, art. 2 Vervoersnoodwet, art. 3 Wegenverkeerswet 1994, art. 59 Wet vervoer gevaarlijke stoffen en art. 3 Vorderingswet), hetzij separaat, hetzij nadat de beperkte of algemene noodtoestand is afgekondigd (Coördinatiewet uitzonderingstoestanden), tenzij urgentie onverwijlde inwerkingstelling noodzakelijk maakt (dan: op grond van ongeschreven recht).

NB Het stads- en streekvervoer is een sector die valt onder alertering terrorismebestrijding (atb). De bijlage bij het Besluit van 14 december 2005 houdende tijdelijke herindeling van ministeriële taken in het geval van een terroristische dreiging met een urgent karakter (Stb. 2005, 662), bevat echter geen verwijzing naar wetten die betrekking hebben op deze sector.

Colofon

Titel: Bestuurlijke Netwerkkarten Crisisbeheersing /bevoegdhedenschema
Datum: Mei 2018
Status: Definitief
Versie: Derde druk
Auteurs: Merijn ten Dam
Projectleider: Oscar Koebrugge
Omslag: Rob Kruitwagen
Copyright: IFV en provincie Noord-Holland
Eindverantwoordelijk: IFV, afd. Onderzoek en kennisdocumenten

Alle rechten voorbehouden. Vermenigvuldigen van informatie uit deze publicatie is toegestaan, mits deze uitgave als bron wordt vermeld. Ondanks de aan de samenstelling van de tekst bestede zorg kan de samensteller geen aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade, die zou kunnen voortvloeien uit enige fout of onzorgvuldigheid, die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

Instituut Fysieke Veiligheid
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
T 026 355 24 00
www.ifv.nl

Instituut Fysieke Veiligheid

Het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) draagt bij aan een veilige samenleving door het versterken van de veiligheidsregio's en hun partners bij het professionaliseren van hun taken. Wij ontwikkelen en delen relevante kennis, wij hebben expertise voor het verwerven en beheren van gemeenschappelijk materieel en wij adviseren de betrokken besturen.

Ons motto hierbij is: signaleren en verbinden.

Instituut Fysieke Veiligheid
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
026 355 24 00
www.ifv.nl

